

ZPRAVODAJ

POPELÍN a HORNÍ OLEŠNÁ

Ročník XXIV.

prosinec 2022

č. 3/22

STAROSTOVO OKÉNKO

Vážení spoluobčané, dovolte mi oslovit Vás naposledy v roce 2022. Vlastně nevím, jestli Vás neoslovují poprvé v roce 2023.

Z výrobních důvodů nevíme, kdy se Vám dostane Zpravodaj do ruky.

Nejprve mi dovolte poděkovat Vám za Vaši důvěru, kterou jste mi projevíli v komunálních volbách v září 2022, moc si jí vážím a budu se snažit Vás nezklamat. Myslím, že Vám mohu poděkovat i jménem nově zvolených zastupitelů. V zastupitelstvu je šest nových tváří. Na ustanovujícím zasedání dne 20. 10. 2022 byl uvolněným starostou obce zvolen Ing. Tomáš Zaňák a neuvolněným místostarostou Ing. Jiří Houška. Chtěl bych na tomto místě poděkovat všem členům zastupitelstva ve volebním období 2018 – 2022 za spolupráci a práci, kterou v zastupitelstvu pro naše obce odvedli.

Nové zastupitelstvo ihned po svém zvolení pokračovalo v započaté práci. Většinu času věnujeme pokračující stavbě nové hasičské zbrojnice v Popelíně. Práce pokračují víceméně podle plánu. Občas se objevují komplikace, které rekonstrukce starého objektu přináší. Ta největší - nutnost zcela nového krokvu - byla ve spolupráci zastupitelstva, technického dozoru a zhotovitele vyřešena.

Na konci listopadu byla dokončena rekonstrukce odstavné plochy – parkoviště před prodejnou Jednoty v Popelíně. Toto dílo bylo realizováno díky podpoře Jihočeského kraje ve výši 220 000 Kč z Programu rozvoje venkova 2022.

Myslím, že slovem roku 2022 bude slovo válka, možná krize anebo inflace. Všechna tato slova ovlivňují naše životy a peněženky. Jistě jste pochopili, že se začnete do ne právě příjemného odstavce.

Na posledním jednání zastupitelstvo schválilo kalkulaci vodného a stočného na rok 2023. Cena vodného bude 48,46 Kč/m³ vč. DPH a cena stočného bude 50,42 Kč/m³. Dále přijalo obecně závaznou vyhlášku č.1/2022, kterou se stanovuje poplatek za likvidaci komunálního odpadu. Ten byl schválen ve výši 600 Kč/osobu/rok. Pro právnické osoby byl schválen poplatek ve výši 3 000 Kč + DPH. Osвобоzeny od poplatku jsou děti, které jsou zapsány v MŠ Popelín a děti, které chodí do ZŠ Popelín.

Vzhledem k tomu, že v letošním roce byl zcela minimálně využíván autobus ZD Popelín, který jednou měsíčně jezdil ze Žirovnice do Popelína (od září do prosince tuto službu nikdo nevyužil), rozhodl jsem po dohodě se ZD Popelín o ukončení této služby. Od ledna 2023 již nebude tento autobus jezdit. Pro občany, kteří budou mít problém s odvozem od lékaře ze Žirovnice, zařídí odvoz obecní

úřad jiným způsobem po předchozí dohodě.

Současná situace samozřejmě dopadá i na hospodaření obce. V současné době pomalu připravujeme rozpočet na rok 2023. Zatím nejsou vypsány žádné dotační tituly, které bychom mohli využít na nějakou menší akci. Bude pokračovat výstavba nové hasičské zbrojnice. Máme vybraného dodavatele na prodloužení STL plynovodu, vodovodního a kanalizačního řádu do areálu bývalé Fruty. Tato akce musí být hotova do konce května 2023. V Horní Olešné plánujeme odbahnění požární nádrže – podvesného rybníka. Podrobnějšími plány se budeme zabývat až na začátku roku 2023. Uvidíme, co nám rozpočet dovolí. Jistě je, že nám prakticky vypadnou příjmy z lesa, kde již není téměř co těžit. Budeme se muset s touto situací vypořádat, ale nepochybuji o tom, že to zvládneme.

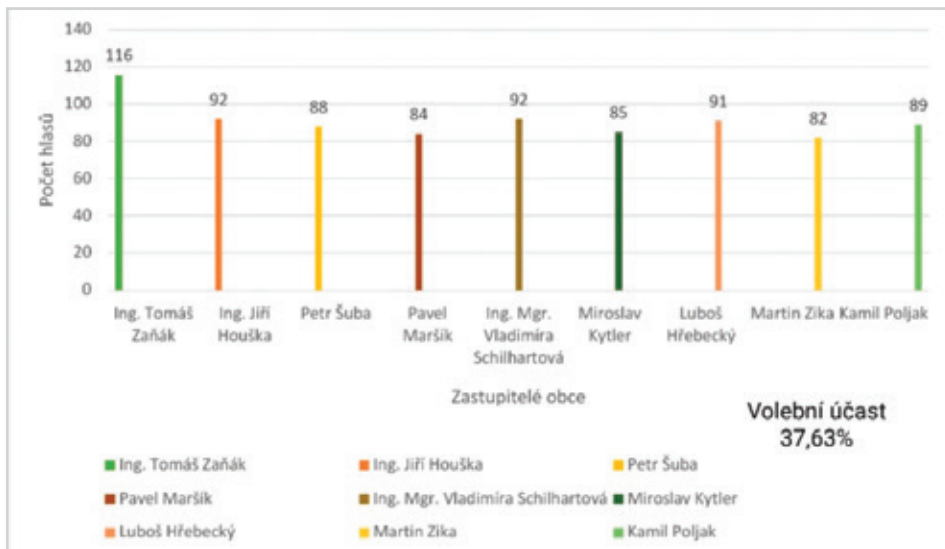
V roce 2023 vstoupí v platnost komplexní pozemkové úpravy v katastrálním území Popelín. Tím také takzvané padnou dnes platné pachtovní či nájemní smlouvy. Chtěl jsem Vás požádat, abyste se se ZD Popelín znovu s důvěrou uzavřeli. Vaše pozemky jsou pro ZD Popelín výrobním prostředkem, bez kterého se neobejde. O důležitosti ZD Popelín jako stabilního a spolehlivého zaměstnavatele a partnera pro život v obci jsem psal již v minulém Zpravodaji. Nyní bych rád navíc zmínil, že je důležité ocenit správné hospodaření ZD Popelín, které má pozitivní vliv na schopnost půdy zadržovat vodu v krajině.

Jak uvidíte ve fotogalerii, společenský život v našich obcích byl na podzim velmi bohatý. I když mé předchozí řádky nejsou možná příliš optimistické, stále si myslím, že žijeme v té šťastnější části světa a věřím, že v roce 2023 se lidstvo poučí ze své historie a dostane konečně rozum.

Na závěr mi dovolte poděkovat všem zastupitelům, minulým i současným, zaměstnancům obce a školy za jejich práci pro obec v roce 2022. Děkuji také všem občanům, kteří se snaží zpříjemnit nám život v našich obcích.

Přeji Vám jménem zastupitelstva i jménem svým šťastné a veselé Vánoce. Pokud jsou již za námi, pak hodně štěstí a hlavně zdraví v roce 2023.

Ing. Tomáš Zaňák
starosta obce Popelín

ZŠ a MŠ Popelín

Předvánoční čas

Ve škole to voní perníčky, všude zní koledy, chodby i třídy se zahalují do vánoční výzdoby. Děti tvoří přáníčka, zpívají vánoční písničky a těší se nejkrásnější svátky v roce. Nálada je velmi přívětivá a příjemná.

Během adventních příprav jsme vytvořili věnec na vchodové dveře, který je nasvícený a krásně dotváří milou atmosféru, již umocňuje napadaný sníh.

Děti ze školy vyrobily krásné ozdoby na vánoční stromček, který nám věnovalo Zahradní centrum v Jindřichově Hradci. Stromček je umístěn na schodišti a každé ráno nás vítá a v pozdním odpoledni se s námi opět loučí krásnými barevnými ozdobičkami, příjemnou vůní jehličí a barevnými světýlky.

Žáci ze školy opět vyráběly ozdoby na vánoční stromček do Muzea fotografie v Jindřichově Hradci. Na stromček je možné se dojet podívat po celý advent v provozní době Muzea.

Oba stroměčky jsou velmi vydařené a ráda bych děti a paní učitelky za jejich přípravu moc pochválila.

Ve škole samozřejmě nechyběla ani letos Mikulášská nadílka. Děti byly sice lehce vystrašené, ale po rozdání drobných nadílek jim opět oči zářily radostí.

Nezapomínáme ani na dobré skutky. Ne všechny děti mají to štěstí prožít Vánoce ve svých rodinách, anebo nemohou dostávat dárky. Zapojili jsme se tedy do charitativní akce Krabice od bot. Děti přinesly celkem 14 krabiček plných dárků, které byly určeny právě těmto dětem. Moc jim za jejich zapojení děkuji. Dárky jsem předala v Lišově do spolku Duháček a ten se již postaral o jejich předání potřebným.

V letošním roce, po dlouhé době covidových omezení, jsme opět mohli obnovit předvánoční akce. V úterý 13. 12. jsme se sešli v podvečerních hodinách ve škole. Nejmenší děti si připravily krásné pásmo písniček a básniček a poté následovaly pro zájemce tvůrčí adventní dílničky. Paní kuchařky připravily vynikající občerstvení a nálada byla moc milá. Akce se moc vydařila a jsme rádi, že si rodiče i prarodiče se svými dětmi našli čas v předvánočním shonu a strávili s námi toto pozdní odpoledne.

Mezi tradiční akce patří i Potkávání sprátených málotřídnicích škol, a proto letos opět proběhlo divadelní představení s názvem Byla cesta, byla ušlapaná v Plavsku. Moc děkujeme za pozvání.

V posledním týdnu před Vánoci je vždy ve škole cítit lehké napětí a nervozita – Kdy už přijde Ježíšek?

A samozřejmě, že i do školy chodí a naděluje dětem dárky do školky, do družiny i do jednotlivých tříd. Děti si s paní učitelkami vždy udělají ve třídách besídky a nezapomenou ani na zvířátka v lese a dojdou jim nazdobit stroměčky.

Ráda bych všem popřála krásné Vánoce, hodně zdraví, štěstí, spokojených chvil v kruhu svých nejbližších a mnoho optimismu do dalšího roku.

*Mgr. Lenka Macků,
ředitelka ZŠ a MŠ Popelín*

Mikuláš ve škole

Vzpomínky na advent a Vánoce v popelínském kostele

Advent

Venku sychravé počasí a pořád tma. Celý ten adventní čas jsme chodili každý den do kostela. Ráno před šestou nás maminka budila. Nechtělo se nám vstávat do té zimy. Otec hrál na varhany a já jsem měl funkci šlapače varhan. V té ranní tmě svítila okna kostela do dálky a lidé, co šli kolem kostela, spěchali na vlak do Hradce. Ničeho neviděli, nikoho si nevšimli, jen aby jim ten vlak neujel.

V kostele pár bab. Znamení zvonku pro varhaníka a otec hrál a zpíval: Ejhle Hospodin přijde... To se opakovalo třikrát a vždy o tón výš. Pak přišel závěr písně – Rosu dejte nebesa s hůry: a oblakové deštěte Spravedlivého...

Později jsem ministroval. V sakristii byl starodávny „kchostn“ (je tam dodnes), kde byly uloženy ornáty různé barvy a používaly se podle církevního období. Právě v době adventní se používala barva fialová. Ten ornát barvy fialové se málo používal a byl uložen v posledním šubletu při zemi. Když kostelník Urban vytáhl to šuble, začaly z něho vyskakovat myši. On nelenil, vzal do ruky železný háček od kadidla a tloukl je, kde jen mohl. Myši litaly po sakristii, až se rozutekly.

Horší to bylo s ornátem. Ten byl prokousaný, samá díra a taky promočený. Pan farář se moc zlobil, ale tentokrát neměl co na sebe.

Vánoce

Adventní čas končil a byly tu Vánoce, nejkrásnější svátky v roce. Kostel byl vyzdoben vánočními stromky a u oltáře Panny Marie jesličky. V kostele plno – lidé stáli i v uličce mezi lavicemi.

Pan farář slavnostně naladěný vykročil s ministranty ze sakristie. Zpívaly se koledy a také popelínský pěvecký sbor zpíval nacvičené vánoční písně. Všechno to bylo takové slavnostní. Pan farář nakuřoval a nešetřil kadidlem. Vůně se linula celým kostelem až na kruchtu. Na konci mše sv. se zpívala vánoční hymna: „Narodil se Kristus Pán, veselme se...“

Sepsal Zdeněk Snížek, varhaník v kostele sv. Petra a Pavla v Popelíně

Vánoční koncert v kostele v Popelíně

Popelínský pomník na paměť počátků obecní samosprávy a zrušení roboty (III)

Slavnost odhalení rozšířeného pomníku 1912

Slavnostní odhalení znovuzřízeného pomníku 21. července 1912 bylo událostí, jakou obec Popelín ještě nezažila. Tohoto dne se zde na Českomoravské vrchovině shromáždilo na 3000 lidí – údaj, který lze najít na stránkách jindřichohradeckého týdeníku „Ohlas od Nežárky“ z 2. srpna 1912. „Ohlas“ věnoval slavnosti obsáhlou reportáž, která podává živý obraz průběhu této události: Podrobně představuje účastníky, četné zúčastněné obce s jejich zastupitelstvem, spolky a jiné organizace. Z popisu průběhu slavnosti lze vyčíst, kdo byl vlastním zřizovatelem. Byla to Agrární strana, která se v té době výrazně prosazovala na českém a moravském venkově. Držela obrazně řečeno otěže v rukou, jak už při přípravě, tak i pak při slavnosti samé. Opírala se přitom o pomoc místních sil a jím blízkých společenských organizací.

Reportáž v „Ohlasu“ líčí, že převážná většina účastníků se sešla v sousedním Bednářečku na shromaždišti „pod lipami“, a odtud se pak slavnostní průvod vydal směrem k Popelínu. Nebylo to náhodně zvolené zahájení. Průvod totiž tím překročil česko-moravskou hranici – Bednářeček patřil ke korunní zemi Čechy, Popelín, kde se shromáždili ostatní účastníci, byl už na Moravě. Ve stejném duchu proběhl i konec slavnosti. Dechová hudba k tomu – jak píše „Ohlas“ – na

závěr zahrála moravskou „národní hymnu“ – „Moravo, Moravo“ –, a pak českou – „Kde domov můj“. To bylo zajisté míněno jako reference pořadatelské obci Popelínu, jako výraz „bratrské“ sounáležitosti obou zemí ve jménu společného národního uvědomění.

Dovedeme si představit, že slavnostní průvod z Bednářečka a shromáždění v Popelíně skýtaly velmi pestrý obraz. Dechovka hasičů z Bednářečka šla v čele. Následovala „blatská svatba“ v překrásných krojích z Roseče. Tato obec patřila k blatské oblasti na západ od Jindřichova Hradce, kraje proslaveného svými tradicemi, specifickým nářečím a nádhernými lidovými kroji. I krojovaní „sestry a bratři“ žirovnického a strmilovského Sokola přispěli k živému obrazu. „Ohlas“ se výslovně zmiňuje i o čilé účasti mládeže.

Velmi informativní je i výčet spolků a organizací, zúčastněných na popelínské slavnosti. Ze sedmi přítomných obcí zde byly jejich sbory dobrovolných hasičů, kteří byli spolu s obecními zastupitelstvy zajisté největší místní oporou při realizaci této akce. Jednou ze zúčastněných organizací byl roku 1884 založený odbor N. J. P., Národní Jednoty Pošumavské, jejíž rolí bylo prosazování českých zájmů na česko-německé jazykové hranici. V reportáži je uvedena i účast dělnictva

Fišerovy továrny v Bednářečku – továrny, kde se zpracovávala perleť. Výroba perleťových knoflíků byla tehdy na Českomoravské vysočině velmi rozšířena.

Článek v Ohlasu pokračuje popisem programu slavnosti. Byla zahájena vlastním předáním rozšířeného a na novém místě postaveného pomníku. Zde se nachází dodnes. Kamenický mistr Florian Ježek z Počátek, tvůrce podstavce pomníku, jej předal zástupcům místních organizátorů – popelínskému Spolku divadelních ochotníků. Ti ho pak dále svěřili obci, zastoupené statkářem Konečným, který nastínil dějiny pomníku, „pokud se v ústním podání uchovaly“, a slíbil, že ho obec převezme do budoucna pod svou ochranu.

Slavnost vyvrcholila projevem poslance říšského a zemského sněmu Františka Staňka (1867–1936). Tento významný politik stál v čele Agrární strany, byl jejím místopředsedou a zároveň předsedou na Moravě. V roce 1906 založil „Jihlavské listy“, orgán Agrární strany, působící i za hranicemi tamnějšího německého jazykového ostrova. I v nich se psalo opakovaně o popelínské oslavě. Říšským poslancem byl Staněk od roku 1904 až do konce monarchie. Aktivně se podílel se svou stranou na založení Československé republiky a stal se ministrem v její první vládě. Staňkovi, narozeném v sousedním Strmilově, byla v roce 1919 na jeho rodném domě odhalena deska na jeho počest. Za německé okupace byla zakryta prkny, v 50. letech zničena a roku 1990 zřízena znovu. Roku 2000 byla postavena před domem i jeho busta jako důstojný památník.

V Popelíně se Staněk ve své – jak píše „Ohlas“ – „nadšené řeči“ soustředil na hlavní téma celé slavnosti kolem znovuzřízeného pomníku: osvobození venkovského obyvatelstva od poddanství a roboty jako důsledek revoluce 1848, a objasnil tím specifický význam právě odhalovaného pomníku. Sférou působnosti a hlavním politickým cílem Agrární strany bylo totiž právě hájení zájmů českého venkovského obyvatelstva – v neposlední řadě také organizování lidových slavností jako zde v Popelíně. Do

pomník v roce 1912

pomník dnes

jaké míry Agrární strana popelínské akce dominovala, je zřejmé i z toho, že se mezi účastníky nacházeli další dva z jejich politiků. Josef Hyrš (1849 – 1921) byl od roku 1895 poslancem Mladočechů v českém zemském sněmu, na přelomu století patřil mezi zakládající členy Agrární strany, od roku 1907 zastupoval jako poslanec agrárníky v rakouském říšském sněmu a angažoval se v menšinové politice – podporoval české menšiny v Pošumaví a jihlavském německém jazykovém ostrově. Dalším byl František Fencel z Jarošova nad Nežárkou (1857–1948), od roku 1908 poslanec agrárníků v zemském sněmu.

Velká popelínská slavnost byla ovšem náhle přerušena. Hudba ještě stála sehrát obě hymny, poté ale nastala silná bouře s průtrží mračen a tak musela oslava předčasně skončit. Déšť zmařil celý další naplánovaný program: „taneční, zábavné podniky, večer věneček v sále U Kalců a na závěr velkolepý ohňostrojek“ – jak jsme se mohli dočíst v Jihlavských listech.

Popelínský pomník na paměť obou velkých vymožeností roku 1848 v Rakousku, počátků obecní samosprávy 1850 a – rozšířením z roku 1912 – osvobození od roboty, zůstal v nezměněné podobě zachován dodnes.

Nachází se, jak bylo slíbeno 1912, pod ochranou obce, od roku 1958 je i chráněnou kulturní památkou. Obec o něj a okolní krásný parčík vzorně pečuje.

PS. Náš dík patří paní Mgr. Jaroslavě Čevelíkové a panu starostovi Ing. Tomáši Zaňákovi, kteří nás podporovali při vzniku a zveřejnění série článků na stránkách popelínského Zpravodaje.

Ralph a Eliška Melvillovi

Popelín

Slavnost odhalení znovuzříženého pomníku památce zrušení roboty a počátku obecní samosprávy v r. 1850 věnovaného byla porušena bouří a deštěm. Průvod vyšel o 2 hod. odp. 21. m. m. se shromaždiště pod „lipami“ a byl asi takto seřaděn: Hasičská hudba malobednárečká, blatská svatba v nádherných krojích národních z Roseče u J. Hradce, Sokol – sestry i bratři ze Žirovnice, Sokol strmilovský, sbor dobrovol. hasičů z M. a V. Bednárci, Jarošova, Rodínova, Panských Dubenek, České Olešné a Vlčetína, dále mládež, ob. zastupitelstvo, odbor N. J. P. a dělnictvo p. Fišerovy továrny z M. Bednárci, a podobně i zástupci odborů organizac. a ob. zástupitelstev z okolních českých vesnic shromážděných v M. Bednárci, odkud se šlo hromadně na shromaždiště k Popelínu kdež přidali se shromáždění z jiných obcí a obyvatelstvo domácí.

Na místě slavnostním odevzdal pomník mistr počátecký p. Fl. Ježek pořadatelstvu, za něj jménem jednoty divadelních ochotníků promluvil p. V. Kadlec, odevzdav pomník obci zastoupené tuto p. Hubertem Konečným, statkářem z Popelína. Zástupce obce přejímá pomník, slibuje mu ochrany a připojuje jeho dějiny, pokud se v ústním podání uchovaly. Slavnostní řečník p. zems. a říšský poslanec Staněk nastíniv stručně dějiny poddanství a roboty lidu sel-

ského, přichází v nadšené řeči své k památnému r. 1848, o jehož významu zevrubně pojednává. Vysvětliv i význam právě odhaleného obelisku, vzbuzuje úctu ku památkám po předcích zděděných a povzbuzuje ku pilné práci na poli kulturním i národohospodářském. O robotě promluvil ještě předchozí řečník p. statkář Konečný, hudba sehrála národní hymnu moravskou i českou a nastálý liják přinutil účastníky k mimovolnému rozchodu. V 3000 asi množství a za stálé nepohody nedalo se zjistiti, kdo slavnost byl navštívil. Pokud známo, byly tu vedle jmenovaných spolků i četné vzácné osobnosti samosprávu naši reprezentující. Tak vedle p. zem. a říš. poslance přítomen byl p. říš. poslanec Josef Hyrš z Okrouhlice u Brodu a p. zem. poslanec Fr. Fencel z Jarošova, dále delegát rady zemědělské p. Fr. Šedivý, starosta obce V. Bednárci, okres. starosta p. A. Maděra, c. k. notář z Jindř. Hradce, purkmistr města p. Jan Fišer, továrník ze Žirovnice, purkmistr města Studené, p. Neruda a j. v.

Ač účast byla značná, zmařil déšť celý program i výsledek a držel mnohých doma i na cestě. Tak nedojeli z Počátek a okolí, ze Studené, Strmilova, z Hradecka i Kamenicka. Potěšitelný to úkaz, že významu slavnost[i] bylo velmi dobře porozuměno a všeobecně přáno...

Pramen: Ohlas od Nežárky 1912, ročník 42, číslo 31, 2. 8. 1912, s. 284.

Sčítání ptáků na krmítku proběhne 6.–8. ledna 2023

Zapojit se do sčítání ptáků mohou zájemci v projektu *Ptačí hodinka*. Koná se napříč celou republikou o víkend 6. až 8. ledna 2023. Lidé budou sčítat ptáky na libovolných krmítkách ve svém okolí po dobu jedné hodiny.

Ptačí hodinka je název každoročního sčítání ptactva, které organizuje Česká společnost ornitologická ve spolupráci

s rakouskou ornitologickou společností **Birdlife Österreich** a bavorskou ornitologickou společností **LBV**.

Autor: Jiří Bílek, Popelín

Sčítat je snadné!

- Vybereme si vhodné místo k pozorování – nejlépe krmítko s pestrou nabídkou potravy.
- Kdykoliv v průběhu **6.–8. ledna 2023** sčítáme ptáky po dobu **jedné hodiny**.
- U každého druhu zapisujeme vždy **nejvyšší počet jedinců spatřených najednou**. Vidíme například tři sýkory modřinky, za chvíli je jich tam šest a po chvíli už jen jedna? Zapišme si u modřinky šestku.
- Počítáme všechny ptáky – nejen na krmítku, **ale i ptáky v okolí nebo přeletující**.
- Po dobu sčítání zůstáváme na jednom místě – nesčítáme na procházce.
- **Mám odsčítáno – kam pošlu svá pozorování**

Více informací a elektronický formulář k zapsání Vašeho pozorování na webu České společnosti ornitologické: www.birdlife.cz

Zdroj: ptacihodinka.birdlife.cz

FOTOGALERIE

Výlov Kuthanu

Jednoty

Vánoční besídka mladých hasičů

Vánoční tvoření v MŠ Popelín

Výstavba hasičské zbrojnice

Naháňka v Horní Olešné

Okolo jižních Čech 2022

FOTOGALERIE

Rozsvícení vánočního stromu

Demolice části objektu bývalé Frutry

Výlov H. Kazný

INFORMACE

Obecní úřad Popelín upozorňuje občany na ohlašovací povinnost vůči obecnímu úřadu.

Konkrétně v následujících případech:

- narození dítěte
- pořízení psa
- změna majitele nemovitosti.

Obecní úřad Popelín bude od 22. 12. 2022 do 2. 1. 2023 uzavřen.

Kdo má zájem o zaslání důležitých zpráv prostřednictvím SMS zpráv, může sdělit své telefonní číslo osobně na Obecním úřadu, příp. e-mailem na adresu: ou@popelin.cz nebo SMS zprávou na tel. č. 723 134 461. Je nutné uvést jméno a příjmení. Odesílatel zpráv bude označen jako GoSMS.

ZPRAVODAJ POPELÍN A HORNÍ OLEŠNÁ

periodický tisk územního samosprávného celku ° Číslo 3/2022 ° vydán 22. 12. 2022 ° registrováno MK ČR E 22106 ° Vydává: Obec Popelín, Popelín 93, 378 55 Popelín, IČ 00247286 ° Členové redakční rady: Mgr. Jaroslava Čevelíková, Zdenka Koubová, Ing. Jiří Houška, Ing. Tomáš Zaňák, uzávěrka příštího čísla 5. 3. 2023 ° kontakt: ou@popelin.cz, tel.: 384 397 554°